

De Nieuwe Erfwet 2017 Tips & Tricks – 9

Schenking van de aandelen van het familiebedrijf

Het nieuwe erfrecht voert nieuwe regels in voor de waardering van schenkingen die de erflater bij leven heeft gedaan. Die schenkingen moeten immers ofwel verrekend worden met het oog op de inbreng (als de schenking een voorschot is op het erfdeel van de begiftigde), of met het oog op inkorting (als de schenking binnen de perken moet blijven van het beschikbaar deel zodat de reserve van de kinderen van de schenker er niet door aangetast wordt).

Schenkingen van een familiale onderneming (waarop het fiscaal gunstregime wordt toegepast) vormen hierbij een bijzonder aandachtspunt.

Onder het 'oude recht' werden deze schenkingen altijd louter nominaal gewaardeerd op het tijdstip van de schenking, zowel bij waardering met het oog op de inbreng als bij waardering met het oog op de inkorting. Ongeacht of het om een schenking in volle eigendom ging, dan wel om een schenking met voorbehoud van vruchtgebruik. Waarom? Men ging ervan uit dat als het bedrijf na het tijdstip van de schenking in waarde zou stijgen, die waardeverhoging waarschijnlijk vooral toe te schrijven zou zijn aan de inspanningen van het begiftigde kind dat in het bedrijf werkt. Die waardeverhoging moest het begiftigde kind daarom niet met de overige, niet actieve kinderen, delen, noch met hen verrekenen.

Onder het 'nieuwe recht' worden deze schenkingen gewaardeerd op het tijdstip van de schenking, en vervolgens geïndexeerd. Zowel voor de waardering met het oog op de inbreng, als voor de waardering met het oog op de inkorting. En als de schenking gebeurd is met voorbehoud van vruchtgebruik, dan houdt men rekening met de waarde van de geschonken goederen op het tijdstip waarop het vruchtgebruik ophoudt.

De wetgever is ervan uitgegaan dat als vader of moeder die het bedrijf schenkt zich het vruchtgebruik voorbehoudt, hij of zij ook de leiding van het bedrijf behoudt en de meerwaarde dus niet exclusief moet toekomen aan het kind dat het bedrijf in blote eigendom heeft gekregen.

Maar dat is niet altijd zo. Vader of moeder kan zich ook het vruchtgebruik hebben voorbehouden, louter om de inkomsten te blijven genieten, niet om controle te houden. Toch zal dan, omwille van het voorbehoud van vruchtgebruik, de schenking worden gewaardeerd op het tijdstip waarop het vruchtgebruik ophoudt, dat is in principe op het tijdstip waarop vader of moeder overlijdt. De waardevermeerdering zal het begiftigde kind dat in het bedrijf werkt dan toch met de overige kinderen moeten delen.

Kan dit vermeden worden?

Voor 'nieuwe' schenkingen (dus vanaf 1 september 2018) kan een punctuele erfovereenkomst worden afgesloten tussen de ouder die schenkt en alle kinderen. Ze kunnen dan afspreken dat de waarde van de schenking wordt vastgeklemd op het tijdstip van de schenking. De waardestijgingen (en verminderingen) worden op die manier uitsluitend toegerekend aan het begiftigde kind. Wel zal er vanaf de datum van de schenking de indexatie worden toegepast.

Voor 'oude' schenkingen (dus tot en met 31 augustus 2018) zal deze nieuwe regel in principe ook gelden. Maar de schenker kan (uiterlijk tot 31 augustus 2018) een (eenzijdige) verklaring van behoud afleggen, waardoor de oude regels inzake waardering verder zullen gelden. Dus waardering op het tijdstip van de schenking, zonder indexering, ook al is de schenking gebeurd met voorbehoud van vruchtgebruik. Maar de verklaring van behoud geldt dan wel voor alle schenkingen die de schenker heeft gedaan, niet louter voor de schenking van het familiebedrijf.

Laga
Gateway building
Luchthaven Nationaal 1J
1930 Zaventem
Belgium

A top legal practice in Belgium, Laga is a full service business law firm, highly recommended by the most authoritative legal guides. Laga comprises approximately 140 qualified lawyers, based in Brussels (Zaventem and Woluwe), Antwerp, Ghent and Kortrijk. Laga offers expert advice in the fields of banking & finance, commercial, corporate/M&A, employment, IT/IP, public/administrative, insolvency and reorganisations, real estate, tax law, tax and legal services for high-net-worth families and individuals (Greenille by Laga), and litigation. Where appropriate to ensure a seamless and comprehensive high-quality service, Laga lawyers work closely with financial, assurance and advisory, tax and consulting specialists, and with select EU and US law firms.

Laga provides thorough and practical solutions tailored to the needs of clients ranging from multinational companies, national large and medium-sized enterprises, financial institutions, and private clients to government bodies.

More information: www.laga.be

© 2018, Laga, Belgium - The content and layout of this communication are the copyright of the law firm Laga or its contributors, and are protected under copyright and other relevant and intellectual property rights laws and regulations. No reproduction in any form or through any medium is allowed without the explicit consent of Laga or its contributors.